

Normalfordeling som tilnærming til binomisk fordeling

TMA4240/TMA4245 Statistikk

Håkon Tjelmeland

Institutt for matematiske fag

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Sentralgrenseteoremet og binomisk fordeling

Teorem (Sentralgrenseteoremet)

La $X_1, X_2, \dots, X_n$ være uavhengige og identisk fordelte variabler med forventningsverdi $E[X_i] = \mu$ og varians $\text{Var}[X_i] = \sigma^2$. La

$$Z = \frac{\bar{X} - \mu}{\sqrt{\frac{\sigma^2}{n}}},$$

der $\bar{X} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i$ er gjennomsnittet av X_i -ene. Da vil sannsynlighetsfordelingen til Z konvergere mot en standard normalfordeling når $n \rightarrow \infty$.

★ Praktisk konsekvens av teoremet: Når n er stor (nok) har vi

$$Z = \frac{\bar{X} - \mu}{\sqrt{\frac{\sigma^2}{n}}} \approx N(0, 1) \Leftrightarrow \sum_{i=1}^n X_i \approx N(n\mu, n\sigma^2)$$

★ La $Y \sim \text{binomisk}(n, p)$

- skriver $Y = \sum_{i=1}^n X_i$, der $X_i = \begin{cases} 1 & \text{hvis suksess i } i\text{-te forsøk,} \\ 0 & \text{ellers.} \end{cases}$
- $\mu = E[X_i] = 0 \cdot (1 - p) + 1 \cdot p = p$
- $\sigma^2 = \text{Var}[X_i] = E[X_i^2] - E[X_i]^2 = \dots = p(1 - p)$
- hvis n er stor (nok) gir sentralgrenseteoremet at

$$Y = \sum_{i=1}^n X_i \approx N(np, np(1 - p))$$

- tommelfingerregel: god approksimasjon hvis $np \geq 5$ og $n(1 - p) \geq 5$

Kontinuitetskorreksjon

- ★ La $Y \sim \text{binomisk}(n = 30, p = 0.2)$
- ★ Tilnærming: $Y \approx N(6, 4.8)$
- ★ La $U \sim N(6, 4.8)$ og $Z \sim N(0, 1)$
- ★ Ønsker nå $P(Y \leq 4)$

$$\begin{aligned}P(Y \leq 4) &\approx P(U \leq 4 + 0.5) \\&= P\left(\frac{U - 6}{\sqrt{4.8}} \leq \frac{4.5 - 6}{\sqrt{4.8}}\right) \\&= P(Z \leq -0.68) \\&= \Phi(-0.68) \\&= 0.2483\end{aligned}$$

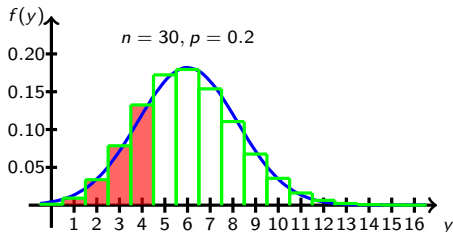
- ★ Vi har altså at

$$P(Y \leq 4) \approx 0.2483$$

Normalfordeling som tilnærming til binomisk:

$$Y \sim \text{binomisk}(n, p)$$

$$Y \approx N(np, np(1 - p))$$

Kontinuitetskorreksjon

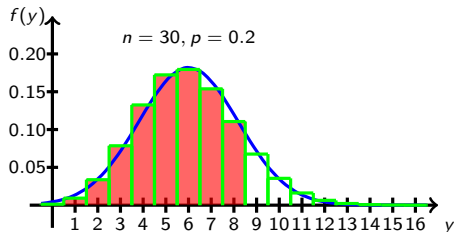
- ★ La $Y \sim \text{binomisk}(n = 30, p = 0.2)$
- ★ Tilnærming: $Y \approx N(6, 4.8)$
- ★ La $U \sim N(6, 4.8)$ og $Z \sim N(0, 1)$
- ★ Ønsker nå $P(Y < 9)$

$$P(Y < 9) \approx P(U \leq 9 - 0.5)$$

Normalfordeling som tilnærming til binomisk:

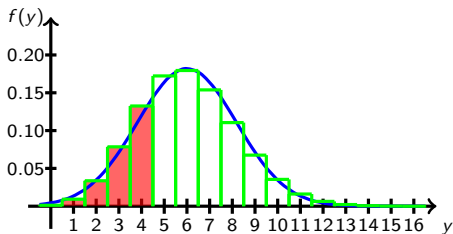
$$Y \sim \text{binomisk}(n, p)$$

$$Y \approx N(np, np(1 - p))$$

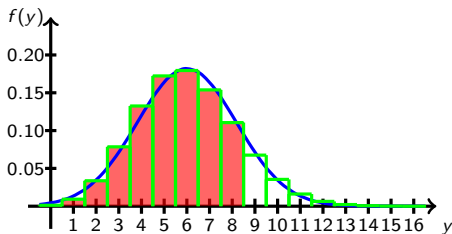

Oppsummering

- ★ Har sett hvordan sentralgrenseteoremet gir at
 - binomisk fordeling kan tilnærmes med normalfordeling
- ★ Tommelfingerregel: God approksimasjon hvis $np \geq 5$ og $n(1 - p) \geq 5$
- ★ Bedre approksimasjon ved å benytte kontinuitetskorleksjon for å regne ut sannsynligheter

$$P(Y \leq 4)$$

$$P(Y < 9)$$